

Kako poteka popis setve

Da moramo s popisom setve, ki se je začel 31. maja, pohiteti, je razumljivo, kajti začela so se že vsa kmečka dela, med katerimi je važna zlasti košnja.

Na splošno popis setvenih površin v vseh okrajih pravilno in dovolj hitro napreduje. KLO morajo zlasti paziti, da ne bodo v popis vnašali starih podatkov, zaradi katerih se že pri sami setvi imeli velike težave. Važnost popisa je predvsem v tem, da bo na teh podatkih temeljil ves odkup poljskih pridelkov.

Pri popisu imajo nekateri KLO večje ali manjše težave; tu jim naj okrajni odbori priskočijo na pomoč, pomagajo pa naj tudi delovne in splošne kmetijske združenja. Okrajni odbori so KLO že nudili pomoč v tem, da skoraj na vsakem KLO v Sloveniji pomaga aktivist z okraja. S popisom so v veliki večini vasi začeli že 31. maja in imajo povsod organizirane popisne skupine.

Seveda, vse pa še ni v redu; pojavilo se je precej napak, ki izvirajo predvsem iz napačnega pojmovanja pomena popisa. Najodločneje se je treba boriti proti birokratskemu izvrševanju popisa. Tako so v KLO Domžale izdali kmetom pisemne pozive, naj pridejo v pisarno in povedo, koliko so posejali. Vse to naj bi nekako kontrolirali po znanih SG-obrazcih. Toda na kmet ob prijavi manj, drugi več, kontrolirali bodo po netočnih podatkih in tako naj potem ugotove dejansko stanje? Ali lahko pričakujemo, da bodo potem odkupne naloge pravilno odmerjene? Razen tega pa imajo s takim izvajanjem popisa mnogo več dela, kar ovira dela na polju.

V trebanjskem okraju popis kar dobro napreduje; 19 aktivistov z okraja pomaga na nekaterih KLO. Skupno so v vseh KLO postavili 93 popisovalnih skupin, v katerih delujejo nad 290 kmetov. Popis so že zaključili v KLO Velika Loka, Čatež in St. Lovrenc. V St. Lovrencu so ugotovili, da je bilo jeseni posejano za 15% več kot so imeli evidentirano.

FRONTNE BRIGADE V KOČEVSKIH GOZDOVIH SO IZPOLNILE ŽE 62,6% POSTAVLJENEGA PLANA

44 najboljših brigadirjev so proglasili za udarnike

V nedeljo zjutraj so ponosno korakali brigadirji najboljših desetih frontnih gozdnih brigad kočevskega bazena po kočevskih ulicah do Seškovega doma, kjer so imeli slavnostno zborovanje.

Brigade, ki sekajo v kočevskem bazenu, so izpolnile že 62,6% postavljenega plana. Najboljša je brigada »Ervina Hudeta« iz kočevskega okraja, ki je izpolnila plan poseke s 104%. Tudi družbeno delavska brigada je izpolnila plan s 101%. Ostale brigade pa se bore za izpolnitev plana.

Brigadirjem je čestital k doseženim uspehom pri sečnji minister vlade LRS tov. Tone Dolinšek. V svojem govoru je

S sedanjjo proizvodnjo igrač nismo povsem zadovoljni

Matero in drugi ljudje, ki se bavijo z vzgojo otrok, čutijo, da primanjkuje dobrih vzgojnih igrač. To nam dokazujejo tudi otroci sami, ki elabre igračke po prvem vznihanju kmalu opustijo. Kaj pa vidimo po naših trgovinah drugih igrač kot konje, krave, osele, goske, račke, kučke, ovce, čolne, avtomobile, mozičke, kocke, loke, pa še nekaj pušk, topov in svinčenih vojakov. Tak sortiment je preozek, enostranski in kvarno vpliva na otrokov razvoj. Primanjkuje igrač z mešanico in delavskih področja, veliko pa je povprečevanje tudi po tehničnih in izkustvenih igračah. Kolekcija, ki je v prodaji, ima napake in pomanjkljivosti; z nekaj izjemami so vse igrače namenjene le posameznemu otroku, ni pa jih za ekupcijske igre v jaslih, domovih igrin in dela ter v šolah, poleg tega otrok teh igrač ne more spreminjati in tako se premalo razvija otrokova težnja po ustvarjalnosti.

Najbrže se proizvajalci dovolj ne zavajajo, kakšne posledice zapuščajajo njih izdelki v mladih dušah in še vedno proizvajajo igrače večinoma zaradi obrti in tržišča. Ker gledajo na igrače skozi trgovska očala, tudi ne upoštevajo otrokovih potreb in pedagoških momentov.

Seveda pa ne moremo reči, da so vse igrače elabe in vsi konstruktorji na napačni poti. Invalideko podjetje v Kranju izdeluje že res lepe pube, pa tudi Zadruga igračkarjev v Ljubljani zalaga tržišče z nekaj dobrimi izdelki, vendar bo morala svojo proizvodnjo še zboljšati. Zelo elabe izdelke pa je do nedavnega delala tovarna igrač v Novem mestu. Res moramo upoštevati tudi težave v pomanjkanju materiala in primernih surovin. Vsaka igračka ni dobra za otroke različne starosti. Vsaka otroška doba zahteva svoje igrače. Pri določevanju oblike in namena, je važna snov, iz katere naj bo igrača. Otrok do dveh let nese valko v usta, torej mora biti igrača iz snovi, ki ustreza higieni.

Mnogi pri nas podcenjujejo vlogo igrač za vzgojo otroka in se jim zdi izguba časa daviti se s tem problemom. To so predvsem ljudje iz proizvodnje, ki vidijo v vsakem predmetu predvsem gospodarsko stran. Znano je, da se vsak otrok

V nekaterih okrajih in KLO so se na popis premalo pripravili in sedaj zaostajajo za drugimi. V postojnskem okraju niso prej začeli s pripravami, dokler ni prišel inštruktor z ministrstva. V grosupeljskem okraju se poverjenik ni brigal dosti za priprave; dejal je, da je mnogo drugih akcij in da ima premalo ljudi. Tudi v ptujskem okraju so se okrajni aktivisti premalo zanimali za popis. V KLO Dolenje Laze in Stara Cerkev do 31. maja popoldne sploh niso prejeli nobenih navodil za popis. Tudi v KLO Srednja vas v kamniškem okraju so se elabo pripravili: na dan, ko bi se akcija morala pričeti, ni bilo na KLO nikogar.

V KLO Ponikve v okraju Celje-okolica so se na popis dobro pripravili, sestavili so skupine popisovalcev in sosednjim KLO napovedali tekmovalje. V KLO Papeži, Stari Log in Koprivnik v kočevskem okraju so s popisovanjem že zaključili.

V mnogih krajevnih odborih ugotavljajo večje in manjše netočnosti v dosedanjih evidenci setvenih del. V KLO Družmirje v okraju Soštanj so pri nekem kmetovalcu našli 72 arov zatajena površine; tudi po drugih KLO tega okraja so našli manjše zatajene površine. V KDZ Dobravci v okraju Maribor-okolica so ugotovili, da je za 16 ha več zemlje, kot so imeli do sedaj evidentirano. Najzanimivejši je primer KLO Lesce. Od tam so poročali, da so zasadili s krompirjem 75 hektarov površine. Ko se je vršil pregled krompirišč v okviru borbe proti koleradnemu hrošču, pa so poročali, da so pregledali 95 ha krompirišč! Kje je tistih 20 ha? Verjetno tudi pregled krompirišč v tem KLO ni bil popoln, saj iz okraja poročajo, da so pregledali le nekaj nad polovico krompirišč. Koliko je res krompirja zasajenega v Lescah, lahko ugotovimo z dobrim pregledom. In takih Lesce je v Sloveniji mnogo, zato je točen popis potreben prav povsod.

pozval brigadirje, naj še nadalje izpolnjujejo vse naloge tako vestno in častno, kakor jih pri sečnji lesa. Udarni brigadi »Ervina Hudeta« je podelil diplomu IO OF Slovenije, prehodno zastavo IO OF Slovenije pa je podelil drugi lendavski brigadi minister vlade LRS tov. Tomo Brejc.

Na zborovanju so proglasili 44 brigadirjev za udarnike, od teh 6 brigadirjev IV. lendavske, 9 brigadirjev trboveljske in 29 brigadirjev II. lendavske brigade. Udarniki so presežali dnevno normo od 21 do 46%. Za uspešno delo in pomoč pri izpolnjevanju plana sečnje v kočevskem bazenu se je zahvalil brigadirjem tov. Kordiš, direktor LIP Kočevje. B.

rodi z dragocenimi dispozicijami, to je z notranjimi možnostmi za nadaljnji razvoj. Igrače pomagajo pospeševati te možnosti, vplivajo na razvoj sluha, vida, tipa, bude in razvijajo domisljivo itd. Prav ob igračah dobi otrok že v zgodnji mladosti določen interes, katerega v šoli dalje razvija.

Pri vsem tem pa moramo tudi skrbeti, da bodo igrače lahko imeli vsi otroci. Prodnjacija je vsak dan večja, vsak dan pa zasledujemo tudi lahko višje cene. Po planu II« piše po izdelbah. Če mali Mijla prosi mamico za medvedka, kaj mislite, da bo razumel, da mu ga mamica ne more kupiti po planu II? Saj od otrok prav gotovo ne moremo zahtevati, da bi se razumeli na komercialne posele!

Naj torej izdelovalci igrač in tisti, ki odražajo cene igračam, pomislijo, da so tudi igrače važen pripomoček za vzgojo novega človeka!

Prva pokrajinska konferenca KP Bosne in Hercegovine

Sarajevo, 5. jun. — V Sarajevu je bila od 29. do 30. maja prva pokrajinska konferenca Komunistične partije Bosne in Hercegovine, ki ji je v imenu CK KPJ prisostvoval kandidat za člana Politbiroja CK KPJ tovariš Svetozar Vukmanović-Tempo. Na osnovi referata, ki ga je imel tovariš Cvjetin Mijatović-Maja, in diskusije so bili ob zaključku konference sprejeti ustrezni sklepi.

Nova tovarna parnih turbin pri Karlovcu že izdeluje turbinske lopatice

Lani so pri Karlovcu začeli graditi prvo tovarno parnih turbin. Turbinski stroji se tudi pri nas tedaj bolj uveljavljajo. Prej ali slej bodo parne turbine izpodrinile batne parne stroje, Turbinski stroji so mogoče bolj ekonomični. Zato ima nova tovarna parnih turbin velik pomen za industrializacijo naše dežele.

Tovarno opremljajo že med graditvijo. Pripravljajo tudi orodne stroje in orodje. Konstrukcijski oddelki izdelajo že prve načrte za elemente turbin. Zato so mogli v pripravljalnem oddelku že ob prvem maju izdelati prvo domačo lopatico za parno turbino. Zdjaj lopatice že serijsko izdelujejo. Prihodnje leto pa so bo začela normalna proizvodnja. Kolektiv se skrbno pripravlja na svoje proizvodne naloge.

V Raduši odkrivajo nadaljnja ležišča kroma

V Raduši, Makedonija, je pomemben rudnik kroma, ki so ga okupatorji med vojno izropali. Brez uspešnih raziskovalnih del bi bila znana rudna ležišča že čez nekaj let izčrpana.

S prvimi raziskovalnimi deli so zagotovili obratovanje rudnika najmanj za nadaljnjih 23 let. Ugotovili so, da je precej dobre rude v globini 219 m. Zato bo rudnik kroma v Raduši postal najgloblji na svetu. Po velikosti in pomenu se uvršča med tri prve rudnike na svetu: prvi je v Afriki in drugi na Novi Kaledoniji.

Rudniške obrate bodo korenito izboljšali. Skopali bodo večji izvozni jašek, ki bo imel večjo zmogljivost. Rudna ležišča še nadalje odkrivajo. Z dosedanjimi deli so omogočili, da se je proizvodnja precej povečala.

Doma izdelana zavorna kolesa za žičnice

V preteklih letih je bilo pri gradnji novih žičnic pomanjkanje jeklenih zavornih koles.

Pred dvema letoma pa so pričeli po zamisli ing. Cirila Kafola z izdelovanjem lesenih zavornih koles, predvsem za žičnice na manjših strminah. Po večkratnih izboljšavah je uspelo ing. Kofalu izdelati dvoželbno kolo z zavoro, ki je uporabno pri vseh vrstah žičnic. Za čim daljšo uporabnost zavornih koles je v krožni žleblj delan še vložek iz konopljinih vrvi. Kolesa se ne obrabijo, temveč le vložki, ki se jih lahko izmenja. Zavorna kolesa so izdelana iz navzkrižno vezanih bukovih plohov z jeklenimi osiči. Ze po nekaj mesecih uporabljanja novih zavornih koles se prihrani nad 200.000 din. — B. M.

Proizvodnja premoga v Kaknju je bila maja za 11% večja

V premoگووniku v Kaknju (Bosna) je sredi maja 30 rudarskih brigad začelo delati po novem načinu. To je zelo vplivalo na povečanje proizvodnje.

Proizvodnja in delovni učinek sta bila v tretji dekadi že precej večja, kakor prejšnje mesece. Do konca meseca se je delovni učinek povečal za 6%, proizvodnja pa za 11%. Na Titov rojstni dan je nad 100 rudarskih brigad preseženo normo. Nekaj brigad je normo preseželo za več sto odstotkov.

IZ DANASNJE STEVILKE:

Kako poteka popis setve
Delo Ekonomske komisije OZN za Evropo — Kdaj bodo v ljubljanski karilnici spremenili odnos do ljudi
Skrbimo za pravilno razdelitev pomoči Mednarodnega dečjega fonda
Dopisi — Fizkultura — Objave

De Gasperi pravi, da je „navdušen nad visokim italijanskim duhom v Čedadu“ — šovinistične tolpe pa v njegovi navzočnosti pretepajo beneške Slovence

V nedeljo popoldne je prišel predsednik italijanskega ministrskega sveta De Gasperi v Čedad. Tu se je najprej sestel z župani iz Nadiške doline. Po sestanku, ki je trajal komaj četrt ure, je De Gasperi odšel v cerkev. Pred cerkvijo pa so čakali Beneški Slovenci z napisi: »Hočemo slovenske šole v Sloveynski Benečiji«, »Hočemo mir in delo!«, »Hočemo manjšinsko zakonodajo!« itd.

Beneške Slovence je takoj napadla italijanska šovinistična tolpa, jih pričela pretepati in jim trgati transparente. Med tem so organizirane skupine trikoloristov in skvadristov neprestano tekale po trgu in očividno nekoga iskale. Skupina 20 mladih šovinistov je obkolila tajnika Demokratske fronte Slovencev za Benečijo Maria Konta ter ga pričela suvati in pretepati. Šel je vmes posegla italijanska policija in zvesta svojim tradicijam preganjanja Slovencev aretirala Maria Konta z izgovorom, da ga bo zaščitila pred napadalci. Hkrati so šovinistične tolpe napadle tudi Rina Birtiča in Mihaela Dreščaka. Tudi tokrat je »intervinirala« policija, seveda je zaradi »zaščite« zaprla tudi njiju za nekaj ur.

Medtem se je pojavil na balkonu muzejske palače De Gasperi s svojim spremstvom. Na trgu pred palačo se je zbralo vsega skupaj okoli 500 ljudi. Njegov govor je bil zelo kratek, trajal je komaj nekaj minut. Najprej je dejal, da je navdušen nad lepoto in pokrajino, še bolj pa da je navdušen nad italijanskim duhom, ki ga je našel med tem ljudstvom. Dejal je, da z gotovostjo trdi, da tako visokega italijanskega duha ni našel v

nobeni italijanski pokrajini. Ob zaključku je želel, »da bi prebivalstvo teh krajev živeo v medsebojnem miru in bratskem sožitju«.

Ko je De Gasperi zaključil svoj govor, so šovinistične tolpe že opravljale svojo nalogo pri gostilni »Janez«. Tu so fizično napadle tov. Dora Predana, Rotilda Marinča, Gina Vogriča in Sandra Zaninija. Ko so se ti umaknili, jih je tolpa zasledovala in pretepala ter zmerjala še po cesti, ki pelje od Čedada proti St. Petru. Tolpa je nato napadla še urednika »Primorskega dnevnika« Gorazda Vesela in Egona Krausa.

Ta primer, ki ni osamljen, jasno kaže, kakšne so pravice Slovencev v Benečiji. Če zahtevajo šole v slovenskem jeziku, jih zato pretepajo skvadristične tolpe, če spregovorijo slovenski otrok v šoli slovensko besedo, mora zaradi tega plačati kazen, če zahtevajo Beneški Slovenci delo, dobijo klofute. Pri vsem tem pa De Gasperi izraža svoje navdušenje nad visokim italijanskim duhom. Po vsem tem se upa italijansko časopisje pisati, da so Beneški Slovencem zagotovljene vse pravice.

Slovensko ljudstvo najodločneje protestira proti takemu ravnanju s Slovenci ostrihan krivične meje. Nikoli ne bo prenehala skrbeti za svoje brate, ki morajo prenašati zločinsko šovinistično zasramovanje in pretepanje zaradi tega, ker so Slovenci. Naše ljudstvo se dobro zaveda, da je za tako stanje v Slovenski Benečiji predvsem odgovorna italijanska vlada, ki na besedah govori o pravicah Slovencev, s svojimi dejanji pa daje potuho pretepaškim šovinističnim tolпам.

POLOM KOMINFORMOVSKO TISKOVNE KONFERENCE V LONDONU

KOMINFORMOVCEM NI USPELO da bi preprečili diskusijo o diskriminaciji jugoslovanskih pristašev miru

London, 5. jun. (Tanjug). Dvodnevno zasedanje biroja Svetovnega komiteja pristašev miru je potekalo v popolni poslušnosti in podrejenosti navodilom Kominforma. Do prvega spora je prišlo že prvi dan, ko je John Rogge, podpredsednik Svetovnega komiteja pristašev miru in podpredsednik Wallaceove progresivne stranke, predložil resolucijo, v kateri je zahteval, da se jugoslovanskemu gibanju pristašev miru pošlje povabilo, naj bi sodeloval na drugem kongresu pristašev miru, ki naj bi bil v letošnjem oktobru v Genovi.

Člani biroja, ki so si prizadevali izogniti se razpravi o tem vprašanju, pa so sklenili, da bodo resolucijo poslali v reševanje plenumu Svetovnega komiteja pristašev miru. Navzlic vsam prizadevanju voditeljev biroja pa je vprašanje stališča glede na gibanje pristašev miru proti Jugoslaviji vendarle prodrlo v javnost, in sicer na zelo neprijeten način za kominformovsko vodstvo gibanja pristašev miru.

Po končanem zasedanju je sklical biro tiskovno konferenco, na kateri bi morali poleg uspehov zasedanja navesti tudi uspehe akcije za zbiranje podpisov v prid stooholmskega apela za prepoved atomske bombe. Potek konference pa je zavzel popolnoma drugo smer zaradi nastopa znanega naprednega javnega delavca Johna Roggeja in vprašanj, ki so jih postavljali novinarji, med njimi tudi jugoslovanski.

Nastop Johna Roggeja na konferenci, ki ni bil predviden, je vzbudil presenečenje med voditelji konference, ko je navedel, da je stavil predlog resolucije, v kateri se zahteva, da morajo Jugoslavljo povabiti na kongres pristašev miru v Genovi, ker smatra, da mora biti gibanje pristašev miru na svetu postavljeno na čim širšo osnovo. Izjavil je, da za stopa in brani mnoge napredne ljudi in organizacije na svetu zato, ker je globoko prepričan o njihovi stvari, kot je to v primeru Jugoslavije.

»Ponos sem, da branim stališče Jugoslavije,« je pripomnil Rogge.

Ozračje na konferenci je postajalo od ure do ure bolj ostro in na obrazih organizatorjev konference se je vedno bolj odražala zaskrbljenost, ker se je potek konference očitno preusmeril.

Neki jugoslovanski novinar je na presenečenje organizatorjev konference vprašal: »Mar ni res, gospod predsednik, da ste s pristranskim odlokom o izključitvi jugoslovanskih pristašev miru dejansko pogazili svoja lastna pravila? Mar ni res, da ste Jugoslavoane obsojili ter jim niste dali nobene pravice, da bi se branili? Mar ni res, da niste storili nobenih ukrepov, da bi prav na kraju preverili vsaj eno od vaših obtožb proti Jugoslaviji?«

Predsedujoči D'Arbousier, ki ga je medlo to nenadno vprašanje, ni odgovoril na stavljeno vprašanje, temveč je skušal prisiliti k molku jugoslovanskega novinarja, trdeč, da se na tej konferenci ne smejo stavljati taka vprašanja. Niče

izmed navzočih članov biroja ni mogel odgovoriti na stavljeno vprašanje. Jugoslovanski novinar je nato še večkrat zahteval, da bi mu odgovorili, zakaj ni Svetovni komite pristašev miru nič napravil, da bi svoje obtožbe proti Jugoslaviji preveril na kraju samem. Toda njemu so vsakokrat odvzeli besedo, a odgovora na stavljeno vprašanje ni bilo.

Jugoslovanski novinar tudi ni dobil odgovora na vprašanje, kako se dajo spraviti v sklad humane in napredne tendence, ki bi jih moral imeti apel o preprečitvi atomskega orožja, z dejstvom, da nekatere države, včlanjene v Svetovnem komiteju pristašev miru, že skoraj dve leti izvajajo srdit vojaški, politični in gospodarski pritisk na malo državo, kot je Jugoslavija, ter s tem ogrožajo mir, in da komite ni priskočil na pomoč tej državi, temveč celo podpira podobne akcije.

Tudi mnogi drugi novinarji so pričeli stavljati vprašanja o Jugoslaviji, tako da je to vprašanje proti volji vodstva konference postalo osrednje vprašanje. Navzlic prizadevanju nekaterih kominformovskih novinarjev, da bi z naprej pripravljanimi vprašanji privedli konferenco v planirani potek, je v tem oziru doživela popoln polom.

V zvezi z zasedanjem biroja Svetovnega komiteja pristašev miru je imel John Rogge tiskovno konferenco, na kateri je govoril o svojem predlogu resolucije, da se pošlje poziv pristašem miru v Jugoslavijo, naj bi sodelovali na bližnjem kongresu pristašev miru v Genovi, in je navedel med drugim naslednje argumente:

»Nobeno gibanje ali skupina, ki se zavzema za mir, se ne smeta izenačiti z zunanjo politiko katere koli države. Pri tem mislim predvsem na ZDA in Sovjetsko zvezo. Niti ameriški kapitalizem niti ruski komunizem se ne smeta vsiljevati kakr drugi državi.«

Pripomnil je, da imajo vsi narodi, mali in veliki, pravico, da svoje težave rešujejo na svoj način brez vmešavanja katere koli druge države ali skupine držav.

Rogge je nato izrazil upanje, da bo to jesen navzoč na zasedanjih dveh mednarodnih organizacij — Svetovnega kongresa pristašev miru in Mednarodnega združenja demokratičnih pravnikov. »Na obeh sestankih,« je dejal Rogge, »se nameravam zavzeti za upostavitve jugoslovanskih skoj in organizacij. Taka sekcija bi pomenila korak v smeri svetovnega mira.«

Na vprašanje nekega novinarja je izjavil, da pomeni izključitev Jugoslavije iz mednarodnih organizacij sprejetje zunanje politike Sovjetske zveze v teh organizacijah. Rogge je na koncu izjavil, da je proti »koncentraciji sil« ZDA in ZSSR ter njihovih poskusov, da se vmešavajo v notranja vprašanja naših držav.

»Jugoslavija kakor tudi elaherna druga država,« je dejal Rogge, ima pravico izvajati reforme v svoji državi tako, kot ji najbolj ustreza.«

DELO EKONOMSKE KOMISIJE OZN ZA EVROPO

Sovjetska resolucija o delovni sili je zgolj propagandističnega značaja

je ugotovil šef jugoslovanske delegacije dr. Vilfan

Zeneva, 5. junija. (Tanjug.) Na današnji dopoldanski seji Ekonomske komisije za Evropo je delegat Velike Britanije umaknil svoj prvotni predlog...

Sovjetska delegacija je predložila skupaj tri predloge za resolucijo o vprašanju brezposelnosti in o vprašanju diskriminacije v mednarodni trgovini...

Med razpravo je spregovoril tudi predstavnik Jugoslavije dr. Vilfan in rekel:

Jugoslovanska delegacija je mnenja, da je vprašanje brezposelnosti in položaj brezposelnih pomembna stvar, kateri mora komite za delovno silo posvetiti vso pozornost in izdelati poročilo o ukrepih za rešitev tega vprašanja...

do tega, da je podal resolucijo o vprašanju delovne sile. Prepričani smo, da je bil sovjetski predlog podan v propagandističnem namenu...

Ko je ugotovil, da se s temi vprašanji ukvarjajo tudi Ekonomska socialni svet OZN ter druge mednarodne organizacije in posebne agencije...

Dr. Vilfan je končal z besedami: »To je splošno stališče jugoslovanske delegacije o predlogu za resolucijo, ki ga je podala sovjetska delegacija...

V razpravi so sodelovali številni delegati, vendar pa se dopoldne ni končala. Delegati tistih držav, ki so na strani Sovjetske zveze...

Glavne sile kuomintanških razbojnikov uničene

Peking, 5. jun. — Agencija Nova Kitajska poroča, da so glavne sile kuomintanških razbojnikov v Sinkiangju popolnoma uničene...

V bivših kuomintanških skladiščih v Cengtju so zaplenili velike količine denarja in blaga. Našli so okrog pol tone zlata, četr milijona srebrnih dolarjev...

PO SVETU

Generalni major Howard Kennedy, direktor agencije OZN za pomoč arabskim beguncem iz Palestine, je prišel v Tel Aviv, kjer se bo s predstavnikmi Izraelske vlade razgovarjal o načrtih agencije za pomoč beguncem...

Referendumu v Švici bo imela federalna vlada še nadalje posebna finančna pooblastila. Reuter poroča, da so se 483.000 glasovalcev izjavilo za vlado, 266.589 glasovalcev pa je glasovalo proti...

Sindikati britanskih uslužbencev so se soglasno izjavili proti politiki blokiranja mezd. V sindikatu je vdanjenih več kot 20.000 državnih uslužbencev...

Vestarska literarna in publicistična Cesarčeva dejavnost je tesno povezana z njegovo politično borbo za pravice delavskega razreda...

Izbor Cesarčevih novel v slovenski obsegi deset novel, ki so razen ene (»Pot v novo življenje«) zajete vse iz borbe, oziroma iz bednega življenja in upornosti delovnega, izkoriščanega ljudstva...

De Gasperi obisk v Vidmu in Cedadu

Ves italijanski tisk je močno poudarjal, da bo italijanski ministri predsednik De Gasperi govoril v Vidmu in Cedadu. Italijanski tisk je napovedoval, da bo De Gasperi v svojih govornih odgovorih na obtožbe o preganjanju Slovencev v Benečiji...

V Vidmu je De Gasperi govoril v nedeljo opoldne. Popoldne pa je govoril v Cedadu. Proti večeru je sprejel delegacijo CLN, Lega nazionale iz Trsta, in sekcijo istrske demokristjanske stranke...

De Gasperi obisk v Vidmu in Cedadu spremlja močna šovinistična gonja proti benečkim Slovencev, o čemer poročamo na prvi strani današnje številke.

KUOMINTANGOVCI BOMBARDIRALI BRITANSKO LADJO

London, 5. jun. — AFP poroča, da so kuomintanske pomorske enote streljale iz topov na neko britansko potniško ladjo med Amojem in Hongkongom. Zaradi bombardiranja je bilo po poročilih ubitih šest ranjenih pa več potnikov in en član ladijske posadke...

JAPONSKA VLADA SKLENILA PREPOVEDATI KP

Tokio, 5. jun. (Tanjug.) Po poročilu japonske agencije Kioto je japonski pravosodni minister general Ueda izjavil, da je japonska vlada v načelu sklenila, da postavi KP Japonske izven zakona. Vrhovni poveljnik okupacijskih čet na Japonskem ameriški general Douglas Mac Arthur je že prej dvakrat izjavil, da se strinja s tem, da se japonski komunisti postavijo izven zakona...

Protest makedonskih književnikov

S protestnega zborovanja zaradi zločinov ravnarja češkoslovaških oblasti so poslali makedonski književniki ministru za zunanje zadeve FLRJ pismo, v katerem je med drugim rečeno:

Makedonski književniki se pridružujemo protestom vsega našega ljudstva zoper zločine češkoslovaških informacijevcev nad našimi rojaki, zoper nizkotni umor Dimitrija Dimitrijeviča, predsednika LFJ na Češkoslovaškem, in tov. Josipa Plešaja kakor tudi zoper nečloveško preganjanje naših bratov, ki nečejo izdati svoje socialistične domovine...

V Tovarni pohištva in »Industriji lesnih proizvodov« v Mariboru že tekmujejo po novem načinu

Delovna kolektiva tovarne pohištva in Industrije lesnih proizvodov v Mariboru je pretekli teden zelo razvilo tekmovanje po mladinskem turnirskem načinu (šahovskem načinu) mariborskih tekstilnih delavcev. V »Industriji lesnih proizvodov« je tekmovalo 12 brigad, 9 iz mizarske stroke, tapetniška, sodarska in plesarska brigada...

V tovarni pohištva je tekmovalo šest brigad, ki so imele od 5-10 članov. V obeh kolektivih so tekmovali brigade med seboj in med podjetji teden dni. Prvi dan tekmovalja je bil rezultat med brigadami neodločen, brigada Alojza izkarkarja v tovarni pohištva je ta dan presegla normo za 43%, v »Industriji lesnih proizvodov« pa je brigada Ignaca Kadine presegla normo za 36%...

ku v domovino. V strahu pred volkom si prebežniki izbere kot prehod do bližnje postaje železniški predor. Kmalu za njim se zateče pred stražniki v isti predor ranjeni volk. Pred izhodom iz predora zasliši pogovor med stražniki, ki so se pogovarjali o volku v predoru, on pa misli, da leti na njegov račun...

»Vstajenje in smrt carja Lazarja« epominja po oblikovni zameli na Dostojevskega (Veliki inkvizitor v Bratih Karavozovih). Iz spisa veje njegov protest proti sebičnim in varljivim vladodržcem in kaže, da je kosovski nacionalna ideja preživela ter da ljudstvo gre novim putem naproti...

»Propad Rozmanove družine« in »Zadeva raznašalca Ferića« razgaljata vso bedo, strah pred življenjem in nemoč ljudi, da bi si pošteno služili vsakdanji kruh zase in za družino, ter na drugi strani objektivnost in izkoriščevalnost delodajalcev...

»Skrinjarkinem domu nezakonskih otrok« opisuje Cesarčeve posledice bede ljudi »na dušo«. Zrtev brezizhodnosti in »dobrodelnosti« predsednika dobrodelne ustanove postane tudi Dora iz naslednje novele, ki v svojem čistem srcu goji najlepše težnje po lepem in hrepeni po nedosežnem...

Kdaj bodo v ljubljanski kurilnici spremenili odnos do ljudi

Ko so se posvetovali v Beogradu borci za večjo storilnost v železniškem prometu, so sklenili, da bo treba tudi v tej gospodarski panogi odsej boljše izkoristiti notranje rezerve. Pa ne samo to. Direkcija, vodstva kurilnic, kakor tudi vse druge uprave železniškega prometa, bodo morale spremeniti odnos do svojih delovnih ljudi...

Da tega dejstva ni podcenjevati, bo moralo spoznati tudi vodstvo ljubljanske kurilnice. To tem bolj, ker se delovni kolektiv ljubljanske kurilnice po pravici šteje med najboljše železniške delovne kolektive, saj so iz njihovih vrat znani strojevodje in kurjači Voje, Sinkovec, Snog, Črn, Slanovec, Rozman, Belič, Mavko itd. v praksi dokazali, da se more z večjim obremenjevanjem lokomotiv prišediti skupnosti milijonske zneske...

V letu 1947, ko se je v kurilniški remizi zgodila smrtna neureča, je inspekcija dela ugotovila, da je bil vzrok neureče tudi slaba razsvetljava. Kako malo je spametovala ta nesreča vodstvo kurilnice, je vidno iz tega, da tudi v letu 1948 in 1949 niso poskrbeli za boljše osvetlitev kurilniških lop. Še več. Pred dnevi je republiška inspekcija dela ponovno ugotovila, da v 80 m dolgi kurilniški remizi, ki ima 1280 kv. m površine, svetiljo v noči samo 4 žarnice, čeprav imajo uvedeno tudi nočno delo in — precejšnjo zalogo žarnic...

Ta primer malomarne skrbi za delavce na ni osamljen. Ob Teden železničarjev so pobelili zunanost remize, nihče pa še ni očistil umazanih oken. Za samo notranost remize pa se uprava kurilnice ni zmenila: kdaj so jo pobelili, ni mogoče spoznati; streha propušča, več oken so zabili z deskami, delavci morajo zaradi razbitih stanihkih vrat delati na prepihu, na prepihu se tudi umivajo itd...

V letu 1949 je inspekcija dela MLO Ljubljana ponovno odredila, da je treba čistiti delovne in sanitarne prostore redneje in temeljiteje. Uprava kurilnice pa še ni spoznala, da je čistota osnovni delovni pogoj. V sanitarnih in delovnih prostorih sta nered in nečistota, garderobe so zamazane, le-te brez čistilk itd. Lani so imeli pralnice. Ker ni odgovarjala higienskim predpisom, so jo podrli. Druge pa niso uredili, čeprav so dolžni skrbeti tudi za pranje delovnih oblek...

Kakor se ne zveni za delovne pogoje, toliko manj ukrene kurilniška uprava za boljše življenjske pogoje svojih zaposlenih.

Strojno osebje, ki se pripelje v Ljubljano, ima posebno bivalnico. V njej pa

Notranje delovne rezerve čuva gospodarstvo kurilnice v Ljubljani tudi v prejšnjih bolezenskih izostankov. Med letom mesečno in povprečno 2200 izgubljenih delovnih dni zaradi bolezni in poškodb jih je precejšnje število tudi zaradi tega, ker uprava gospodarstva ni reševala higienskih in delovnih pogojev svojih ljudi...

Ce upoštevamo, da so zaradi bolezni izgubili v letošnjem letu že nad 6000 delovnih dni, potem vidimo, kako nujno bi morala direkcija, uprava gospodarstva in pa samo vodstvo kurilnice v Ljubljani podzeti vse potrebno, da se zboljšajo higienski, delovni in življenjski pogoji njihovih delovnih ljudi...

Nasprotno pa je dolžnost organov inspekcije dela, da kaznuje tiste brezvestneže, ki so navzlic številnim odločbam pustili higienske in zdravstvene zaščitne mere v nemar, saj v primeru brezdušnega odnosa do ljudi, je poudaril predsednik sveta za promet in zveze, »nimamo opravka z razrednim sovražnikom, z birokratom, ki sta navsezadnje isto«.

DRIRIGENT BOGO LESKOVIC POVABLJEN NA DUNAJ

Dirigent Bogo Leskovic je prejel povabilo dunajskega društva za nego Mozartove glasbe »Mozartgemeinde«, da 10. junija 1950 ob 20. uri zvečer dirigira »Serenado« v velikem arhadek dvorišču dunajskega magistrata (Rathaus, Arkenhof) s samimi Mozartovimi skladbami. Sodelujejo kot solisti: Walter Schneiderhan, violini in Vilma Lipp, koloraturna sopran dunajske državne Opere. Koncert prinaša avstrijska radijska postaja »Rot-weiss-rot«. Orkester: Dunajski simfonik...

Letna skupščina Beograjske filharmonije

Beograd, 5. junija. Člani beograjske filharmonije so imeli svojo letošnje skupščino, na kateri so razpravljali o dosedanjem delu filharmonije in izdali sklepe za nadaljnje delo. V minulem letu je priredila beograjska filharmonija 8 koncertov, od katerih sta bila dva slavnostna — na predvečer dneva osvoboditve Beograda in v počastitev jubilejnega kongresa Zveze komunistov Jugoslavije. Poleg del Beethovna, Schuberta, Brucija in drugih tujih skladateljev so na teh koncertih izvajali tudi domače skladbe, Rajkovića, Bravničarja, Papanovića, Rajkovića in Panovića. Filharmonija bo letošnje ustvarila svoje delo bolj na pripranje nastupnih koncertov, na katerih bo izvajala najbolj znana dela iz svetovne glasbene literature. Skupščina je na koncu sklenila, da bodo predsednik dr. Oskar Danon, sekretar Bruno Brun in drugi člani uprave vodili Filharmonijo v prihodnjem letu.

Ob slovenskem prevodu Cesarčevih izbranih del

Kmalu po osvoboditvi je Nakladni zavod Hrvatske začel izdajati poleg izbranih del številnih hrvatskih pisateljev tudi izbrana dela Avgusta Cesarca. Cankarjevi založbi pa gre zasluga, da smo dobili v prevodu Boga Preglja nekaj Cesarčevih novel tudi v slovenski. Ne gre za stališče, ki ga zastopajo mnogi naši ljudje, češ da dela hrvatskih avtorjev pač berejo z največjim užitek in originalno, dejstvo je, da je v prevodu, posebno še, če je dober, tudi hrvatska knjiga približna številnejšemu krogu bralcev. Posebno važno je to za avtorje, ki so manj znani, katerih dela so manj dosegljiva, a so pomembne vrednote.

Avguet Cesarec je po vsebini svojih spisov, po prikazovanju predvojnega življenja jugoslovanskega proletariata in po odkrivanju njegove bede in siromaštva ter upornosti in borbe najbližji našemu času, ko iz temelja spreminjamo družbeni red, ko se borimo, da zatremo še zadnje ostanke in posledice naše zaostalosti in s tem ustvarimo ja človeka dostojne življenjske pogoje. Sin zagrebskega predmestja je Cesarec že v detinstvu imel priložnost spoznati se z nepravilnostjo tega družbene ureditve in z vesmi krivdici nam nad malim človekom. Njegovo življenje pod avstrijsko monarhijo in pod jugoslovanskim buržoaznim režimom je potekalo v znamenju borbe, izgonov in zaporov. Cesarec pogumno zadržuje svoj per, da kot publicist in kot književnik razkrinkuje protielovja kapitalističnega ustroja in terja rešitev najvažnejših vprašanj. Borbenost, njegov napredni svetovni nazor in pogled na družbeno ure-

je premalo postelj: strojne skupine so prisiljene največkrat čakati, da se predhodna skupina naspri oziroma zbudi. V 24 urah spijo tako na eni postelji kar trije. So celo primeri, da sta spala lani po dva tovaršarja v postelji hkrati; rjuhi ne premenjavajo, novodošli se vležejo še v tople postelje itd.

Ena izmed sob za samce se nahaja tudi v bivši gostilni »Pri tišlerju«: soba je brez dnevne svetlobe, ker so okna zabili z deskami, v sobi ni ne stola, ne omare za obleko. »Nimamo, ne moremo dobiti« — pravilo na upravi.

V sobi za samce na podstrešju upravnega poslojpa so tla cementna. V sobi ima 16 tovaršev 2 omari za obleko. Izgovarjajo se, da omar ni mogoče prenesti po stopnicah v sobo. Kako pa sta prišli potem ti dve omari oziroma?

Nič boljše ni v baraki za samce na Vilharjevi cesti. Postavili so jo že pred dvema letoma, ometali pa je še niso. Precejšnje so že spranje pri tej razsušeni baraki.

Kako malo skrbijo za pravilno razdelitev n. pr. postelj, odej itd., dokazuje tudi naslednji primer. V garderobni sobi premogajo je 8 postelj, ki so popolnoma opremljene. V sobi ne spi nihče, nekateri se podnevi oblečeni valjajo po posteljah. Nasprotno pa so v realnem vozu, ki mora biti vedno pripravljen, postelje brez rjuh in odej.

Ker uprava ljubljanske kurilnice izvaja tudi delovno-pravne predpise povprečno in malomarno — na primer delovnih pogodb še ni razdelila svojih delavcem, v njih ni določila, kakšno delo bo izvrševal delavec, po kateri uredbi in kakšno plačo bo prejemal, uprava se ni zavezala, da bodo čistili lokomotiv prejemali delovno obleko, pravilnik pa to določa in — je razumljivo, da delavci ne izpolnjujejo svojih dolžnosti.

Lani je iz vsega gospodarstva ljubljanske kurilnice — v to gospodarstvo pa spada 6 kurilniških podružnic, med njimi tudi ljubljanska kurilnica — samovoljno odšlo nad 100 delavcev, na neupravičenih izostankih pa so izgubili skoraj 1500 delovnih dni, kar pomeni, da so skozi vsa lanske leto potrebovali 5 dragocenih delovnih moči manj. Tudi niso vsi delavci izkoristili rednih letnih dopustov. V letošnjem letu so do maja izgubili že blizu 300 delovnih dni zaradi neupravičenih izostankov. Kakor lani, tako se je tudi letos pri tem »najbolj odrezala« ljubljanska kurilnica: skoraj vsi neupravičeni izostankarji so iz ljubljanske kurilnice. Podatki nam to potrjujejo: delavci kurilnice v Zidanem mostu v letu 1949 in 1950 niso imeli neupravičenih izostankov, kurilnica v Novem mestu s podružnico v Sevnici v letu 1949 le 36, v letu 1950 nobenih; pa tudi v Kamniku, Trzinu in Korčevju so izostankarji minimalni.

Strojno osebje, ki se pripelje v Ljubljano, ima posebno bivalnico. V njej pa

Notranje delovne rezerve čuva gospodarstvo kurilnice v Ljubljani tudi v prejšnjih bolezenskih izostankov. Med letom mesečno in povprečno 2200 izgubljenih delovnih dni zaradi bolezni in poškodb jih je precejšnje število tudi zaradi tega, ker uprava gospodarstva ni reševala higienskih in delovnih pogojev svojih ljudi...

Ce upoštevamo, da so zaradi bolezni izgubili v letošnjem letu že nad 6000 delovnih dni, potem vidimo, kako nujno bi morala direkcija, uprava gospodarstva in pa samo vodstvo kurilnice v Ljubljani podzeti vse potrebno, da se zboljšajo higienski, delovni in življenjski pogoji njihovih delovnih ljudi...

Nasprotno pa je dolžnost organov inspekcije dela, da kaznuje tiste brezvestneže, ki so navzlic številnim odločbam pustili higienske in zdravstvene zaščitne mere v nemar, saj v primeru brezdušnega odnosa do ljudi, je poudaril predsednik sveta za promet in zveze, »nimamo opravka z razrednim sovražnikom, z birokratom, ki sta navsezadnje isto«.

DRIRIGENT BOGO LESKOVIC POVABLJEN NA DUNAJ
Dirigent Bogo Leskovic je prejel povabilo dunajskega društva za nego Mozartove glasbe »Mozartgemeinde«, da 10. junija 1950 ob 20. uri zvečer dirigira »Serenado« v velikem arhadek dvorišču dunajskega magistrata (Rathaus, Arkenhof) s samimi Mozartovimi skladbami. Sodelujejo kot solisti: Walter Schneiderhan, violini in Vilma Lipp, koloraturna sopran dunajske državne Opere. Koncert prinaša avstrijska radijska postaja »Rot-weiss-rot«. Orkester: Dunajski simfonik...

Letna skupščina Beograjske filharmonije
Beograd, 5. junija. Člani beograjske filharmonije so imeli svojo letošnje skupščino, na kateri so razpravljali o dosedanjem delu filharmonije in izdali sklepe za nadaljnje delo. V minulem letu je priredila beograjska filharmonija 8 koncertov, od katerih sta bila dva slavnostna — na predvečer dneva osvoboditve Beograda in v počastitev jubilejnega kongresa Zveze komunistov Jugoslavije. Poleg del Beethovna, Schuberta, Brucija in drugih tujih skladateljev so na teh koncertih izvajali tudi domače skladbe, Rajkovića, Bravničarja, Papanovića, Rajkovića in Panovića. Filharmonija bo letošnje ustvarila svoje delo bolj na pripranje nastupnih koncertov, na katerih bo izvajala najbolj znana dela iz svetovne glasbene literature. Skupščina je na koncu sklenila, da bodo predsednik dr. Oskar Danon, sekretar Bruno Brun in drugi člani uprave vodili Filharmonijo v prihodnjem letu.

Skrbimo za pravilno razdelitev pomoči Mednarodnega otroškega fonda

Mednarodni dečji fond za pomoč otrokom v tistih deželah, ki so bile med vojno najbolj prizadete, je že konec leta 1946. ustanovila Generalna skupščina OZN. Vsak od držav, ki prejema to pomoč, je dolžna, da po svojih močeh prispeva a prehrano, dobavljanjem raznih surovin, instalacijske, medicinskega in sanitetnega materiala in podobnim. Z vsakim letom se ta pomoč širi tudi na države, ki so gospodarsko šibkeje, tako da prejema v zadnjem času to pomoč že 54 držav po vsem svetu.

Naša država je prispevala v ta fond doslej že 949.000 dolarjev, poleg tega pa je vezana še na brezplačni transport pošilk za otroke v sosednjih državah. Po mednarodnih pravilih prejemo to pomoč otroci do 18. leta in noseče ter doječe matere. Za otroke, ki se hranijo po mlečnih kuhinjah, prispeva naša država še moko in sladkor, tako da prejema samo v Sloveniji mesečno 12 vagonov moka in 3 vagona sladkorja.

Pri razdeljevanju pomoči MDF se večkrat pripeti, da dragocena hrana zastaja po skladiščih, predvsem na podeželskih centrih, tako da mesečno ostane tudi za 33.000 oseb neizkoriščena hrana. Samo v Ljubljani bi moralo prejemati pomoč MDF 1195 dojenčkov do 1 leta, prejema pa jo le 985. Tudi za dojenčke od enega do dveh let je dovolj hrane, prejema pa jo namesto 3715 le 1237 dojenčkov. Se slabša je stvar pri nosečih in doječih materah, saj od upravičenih 2540 nosečih žena prejema hrano le 484, od 1938 doječih mater pa le 538 mater.

Te številke jasno kažejo, da bi morale množične organizacije, posebno pa te organizacije AFZ, v večji meri sodelovati pri ugotavljanju, kateri dojenčki in matere so potrebni te pomoči, in konkretno pomagati pri delitvi hrane. V

Ljubljani se je pojavila tudi ta napaka, da so suho hrano delili po otroških posvetovalnicah, kjer ima zdravstveni kader dovolj opravka s pregledom otrok in se ne more ukvarjati še z delitvijo hrane. Poleg tega so v Ljubljani tudi površno vodili blagovne knjige in neredno oddajali poročila. Razumljivo je, da je od pravih poročil o stanju zalog odvisno, kakšno količino hrane bo prejel republiški odbor v prihodnjem mesecu.

Razdeljevanje pomoči MDF je dobro organizirano v Mariboru, kjer izkoristijo hrano elcheini mesec stoddsto. Na nekaj koordinacijskega odbora, v katerem so zastopniki posameznih resorjev in množičnih organizacij, obravnavajo kontrolo razdeljevanja MDF, pravilno vodenje blagovnih knjig in sestavljanje plan razdelitve mreže. Plan sestavljajo na osnovi potreb, ki jih javljajo tereni. Za razdeljevanje suhe hrane imajo po vsem mestu tri razdeljevalne centre, v katerih so stalno zaposlene žene, ki jih določi organizacija AFZ.

Napake, ki se dogajajo pri razdeljevanju pomoči MDF v nekaterih podeželskih okrajih so posledice prejšnjega sodelovanja in pozornosti, ki bi jo morali posvečati temu vprašanju okrajni in krajevni ljudski odbori ter organizacije AFZ. Le od sodelovanja množičnih organizacij in predstavnikov ljudskih oblasti na terenu je odvisno, da bo redno mesečno prejemale pomoč MDF v Sloveniji 180.000 otrok ter doječih mater. Večkrat se v bodoče ne sme več pripetiti, da bi zaradi polnih skladišč v posameznih krajih drugod ostali otroci brez hrane. M. D.

Pomoč žena mariborske oblasti materam in otrokom

Organizacije AFZ v mariborski oblasti so na številnih sestankih pretresle novo vprašanje o zaščiti matere in otroka, kar jim je omogočilo v večji meri odстранjati nepravilnosti in izboljšati delo. Vidni uspehi so bili doseženi predvsem pri pravilnem razporejanju ženske delovne sile v industrijo. Mnoge žene, ki so bile do ne-

kredite za ustanavljanje dečjih domov iz prioriteten planov. Dečje domove bi bilo treba ustanoviti tudi po terenu, kjer je precejšnje število otrok brez staršev in socialno slabo preoblikovanih. V Mariboru je trenutno 7 otroških jašil, od tega 5 v industrijskih podjetjih, 3 otroški dispanzerji, 1 materski dom, 76 posvetovalnic

V vzorno urejenih dečjih domovih skrbijo za izdatno prehrano otrok

organizacije AFZ v mariborski oblasti so na številnih sestankih pretresle novo vprašanje o zaščiti matere in otroka, kar jim je omogočilo v večji meri odстранjati nepravilnosti in izboljšati delo. Vidni uspehi so bili doseženi predvsem pri pravilnem razporejanju ženske delovne sile v industrijo. Mnoge žene, ki so bile do ne-

Veliko skrb posvečajo v mariborski oblasti ustanavljanju DID, otroških igrišč in jašil. Že lansko leto so v oblasti uredili več otroških igrišč, letos pa jih bodo še 40 novih. Igrišča bodo uredili predvsem v delovnih zadrugah, kjer bodo otroci pod stalno kontrolo, njihove matere pa se bodo lahko v večji meri posvetile družinskemu delu. V oblasti je sedaj okrog 43 domov igre in dela, v katerih je 1800 otrok zaposlenih mater. Ob 8. marcu so žene na lastno pobudo odprle dva nova DID, in sicer v Kramarovičih in Fikšinih v okraju Murska Sobota.

Občutno pomanjkanje otroških domov je v industrijskih podjetjih. V Mariboru ima samo Tovarna avtomobilov Dom igre in dela, pa še ta daleč ne ustreza številu otrok mater, ki so tu zaposlene. Za tako stanje niso odgovorni vodstva podjetij, temveč njihove direktorje, ki so črtalo

Le s takojšnjo odstranitvijo napak bomo dosegli večje uspehe pri izpolnjevanju plana poseka lesa

V letošnji frontni gozdarski akciji so nekatere brigade dosegle pomembne uspehe pri izpolnjevanju in preseganju plana poseka lesa. Vendar je bilo poleg uspehov tudi precej slabosti in napak, ki jih je potrebno takoj odpraviti, če hočemo, da bo plan poseka v celoti izpolnjen.

Vzroke pomanjkljivosti lahko iščemo tako pri lesnih industrijskih podjetjih, kakor pri samih frontnih brigadah. Čeprav so posek uprave LIP pravočasno vedele za prihod frontovcev, niso z vso rečnostjo pristopile k postavitvi plana in organizaciji dela po navodilih Izvršnega odbora OF Slovenije. Večkrat se je pripetilo, da desetine niso dobile plana takoj, ko so prišle na delovišče, kakor je to bil slučaj v prvi in drugi radgonski brigadi. Čeprav sta prišli brigadi na delovno mesto 11. oziroma 15. maja, sta dobili plan poseka šele 23. maja, kljub večkratni zahtevi. Razumljivo je, da so zato brigadirji prvih 10 dni dosegali slabše uspehe, saj niso bili seznanjeni s planom in normami, kar bi jim služilo za organizacijo tekmovanja in dvigalo delovni polet.

Druga napaka, ki se je tudi večkrat pojavljala, je bila v tem, da za brigade niso pripravili vedno zadostno število orodja. Ko je na sektor LIP Maribor prišla prva delovna skupina, ni bilo orodja in frontovci niso mogli tri dni začeti s sečnjo. Ta pomanjkljivost ima več slabih posledic, saj zavlačuje vračanje frontovcev v produkcijo, obremenjuje prehrabeni fond in veča izdatke fonda plač.

Zelo važna stvar pri gozdarski akciji je tudi točnost pri prevzemu lesa in pravilna delovna navodila za posek. Za ti dve nalogi so odgovorni lesni manipulant, ki pa večkrat niso v redu opravljali svojih dolžnosti. Uprava LIP v Strži je n. pr. ugotovila, da so frontovci slabo pripravili les: marsikatero deblo je bilo zalomljeno ali pa nepravilno posekano in je pri padcu poškodovalo mlade nasade. Odgovornost za nepravilno delo veekakor pade na lesne manipulante, ki v začetku niso pojasnjevali frontovcem, kako se je treba lotiti dela in jim sproti pomagali s svojimi izkušnjami. Tudi prevzem lesa so manipulant opravliali večkrat površno in nerodno, kar je imelo za posledico neoločno dnevno evidenco in slab obokt dela brigade.

Poleg napak uprav LIP in gozdnih manipulantov je potrebno seveda sprejeti tudi o napakah brigad. Dasi niso frontne brigade kot oblika pomoči pri izpolnjevanju planskih nalog neka nova stvar, se vendar se sedaj dogajajo stare napake. Okrajni frontni odbori večkrat zanemarijo vprašanje vodstva brigade na delovni akciji, dasi je od tega v veliki meri odvisen uspeh. Skupina mladincev iz Trebnjega, ki je odšla na sečnjo lesa, se je po zaslugi slabega komandanta obnašala precej nedisciplinirano in ni poslušala nasvetov gozdnih manipulantov. Komandant brigade je po nekaj dnevih sabotersko pobegnil domov in celo prodajal hrano, ki je bila namenjena skupini. Njegovemu zgledu je sledilo nato še nekaj mladincev.

Elektrostrojna zveza Slovenije

Ob drugem plenumu OO Ljudske tehnike Jugoslavije so ustanovili Elektrostrojno zvezo Jugoslavije. Dotlej je v tovarnah, ustanovah in vaseh delovalo že precej elektrostrojnih klubov in krožkov, njihovo delo pa ni bilo primerno povezano in usmerjeno. Zdaj so v Ljubljani ustanovili Elektrostrojno zvezo Slovenije. Naloga nove zveze je predvsem združevati mladino, tehnike, racionalizatorje in novatorje, ki se posvečajo elektrotehnikali ali strojništvu, jih podpirati pri njihovih prizadevanjih in usmerjati njihovo delo. Elektrostrojna zveza bo imela zelo široko delovno področje spriču nagle industrializacije in elektrifikacije naše dežele.

PIONIRJI NA OBISKU V VOJASKI ŠOLI

V nedeljo zjutraj so se zbrali pionirji Bežigrada in 8. ške pred svojimi šolami in se v spremstvu voditeljev odpeljali proti št. Vidu. Pri zadnji tramvajski postaji, kjer so čakali drug na drugega, je živav vedno bolj naraščal. Nabralo se je okrog 130 pionirjev in pionirk iz okredov »Miran Jargc«, »Tone Tomšič«, »Vida Tomšič« in »Ivan Cankar«.

Oficirji in borci JA ter gojenci vojaške šole so pionirje priročno sprejeli. Povabili so jih, naj si ogledajo njihove učne kabine. Pionirji so se razdelili v skupine, počasi hodili po dolgih hodnikih od sobe do sobe in z zanimanjem poslušali predavatelja, ki jim je razlagal najrazličnejše predmete in slike. Tako so pregledali prirodoslovni, anatomski in kirurški kabinet. Najdlje pa so se zadržali v kabinetu za protikemijsko zaščito. Vsakdo bi si rad nadel pijsko masko in zlezel v varovalno obleko.

Pionirji odreda »Tone Tomšič« so pripravili za borec JA bogat kulturni program. Posebno priznanje so žele pionirke z baletnimi točkami

Ta primer jasno kaže, kaj pomeni slabo vodstvo brigade in kako važna stvar je na takih delovnih akcijah trdna disciplina, po drugi strani pa tudi pomoč in vzgojno delo z brigadirji. Večkrat se tudi dogaja, da odhajajo frontovci ob nedeljah domov, do česar imajo sicer pravico, nikakor pa ni pravilno, da se vračajo na delo šele čez dan ali dva. Zaradi takih neupravičenih izostankov seveda ni mogoče desetim izpolnjevati norm in plana, hkrati pa je prizadeta vsa brigada, če ne more v določenem roku izpolniti svojih obveznosti.

Vse te napake so tudi večidel posledica slabe povezave med brigadirji, vodstvom brigade in upravo LIP. Za slabo vodstvo v brigadi so krivi predvsem okrajni OF odbori, ker pred odhodom brigade ne poskrbijo za dobro vodstvo, ki bi bilo zmoglo takoj pravilno organizirati delo in življenje v brigadi. Nekateri okrajni odbori OF ne upoštevajo, da se je treba zanimati za brigado tudi potem, ko je že na delovni akciji in ji nuditi pomoč. Poveod tam, kjer je bilo trdno sodelovanje med štabom brigade, okrajnim odborom OF in upravo LIP, je bila sečnja lesa uspešna. To nam dokazujejo uspehi brigad, ki so bile udarne ali pa so prejele prehodne zastave IOOF Slovenije.

V KEMIČNI TOVARNI V HRASTNIKU IZDELUJEJO ZDRAVILNO »DIGITALIS GLUKOZIT« PO NOVM TEHNIČNEM POSTOPKU

Letni prihranek znaša 15.000.000 dinarjev

V stari hrastniški tovarni kemičnih izdelkov izdelujejo poleg raznih kemičnih proizvodov tudi zdravila »Digitalis glukozit«, ki ga uporabljamo pri obolenju srca in vodenici. Pred vojno so računali, da lahko v tovarni izdelajo 350 gramov zdravila letno. V resnici pa so ga izdelali največ 96 gramov. To zdravilo je seveda zelo potrebno naši zdravstveni službi. Direktor tovarne tov. Grešak se je poglobil v tehnični postopek izdelovanja zdravila in že pred časom dosegel uspeh, da so lahko dnevno izdelali po 70 gramov zdravila. Proizvodnja se je tako izpolnila, da sedaj izdelajo dnevno 150 gr zdravila. Lani so ga izdelali 25.000 gramov. Poleg tega, da proizvodnja tako važnega zdravila stalno narašča, pa je z novim tehničnim postopkom postala tudi cenejša. Celotno znižanje cene zdravila po novem tehničnem postopku znaša v primeri s starim načinom izdelave 15 milijonov dinarjev letno. Direktor tovarne tov. Grešak je dobil za to važno izpolnitev 100.000 din nagrade.

Tov. Grešak ni po poklicu inženir. V mladosti je obiskoval trgovsko šolo v Celju, pozneje pa se je kot učencev v laboratoriju kemične tovarne v Hrastniku posvetil študiju kemije. Ze pred vojno je kot vodja laboratorija izboljšal postopke pri proizvodnji raznih kemičnih izdelkov. Po osvoboditvi, ko je skoraj prevladovalo mišljenje, da se obratovanje v stari kemični tovarni ne izplača, je pre-

Učenci v gospodarstvu na odmoru ob Bohinjskem jezeru

Gozdna jasa med Sv. Duhom in Zlatorogom ob Bohinjskem jezeru je zopet oživila. Pred dnevi so prišli v mladinsko sindikalno kolonijo prvi učenci v gospodarstvu iz vseh krajev Jugoslavije. V tem lepem predelu Slovenije bodo preživeli svoj letni odmor in si nabrali novih moči za delo in učenje.

Pred desetimi dnevi je bila jasa še prazna, sedaj pa so marljive roke delavcev postavile že šest ličnih lesenjač, velik lope, ki bo služila za jedilnico, in 30 stožastih šotorov. Seveda bo imela kolonija tudi svojo kuhinjo, skladišče, ambulanto in rdeči košček. Graditelji kolonije niso pozabili tudi na električno razsvetljavo, na ozvočenje in na športna igrišča.

Sindikalna mladinska kolonija v Bohinjju lahko sprejme 220 učencev v gospodarstvu, ki bodo tu preživeli 14-dnevni brezplačni odmor kot nagrado za dobro učenje in marljivost v stroki. Do 15. septembra bo izkoristilo svoj odmor ob Bohinjskem jezeru nad 1500 učencev v gospodarstvu iz vse države.

Otvoritvi sindikalne počitniške mladinske kolonije sta prisostvovala tovariš Berc, sekretar Glavnega odbora Zveze sindikatov Slovenije, in minister za delo LRS tov. Greif, ki sta v toplih besedah pozdravila učence v gospodarstvu in jim želela mnogo lepih vtisov med bivanjem v Bohinjju.

vzel vodstvo tovarne, ki je do danes dala naši industriji desetine važnih proizvodov. Se v neobnovljeni tovarni so začeli proizvajati solno žvepleno kislino brez solnne kisline. Tehničnemu osebju pod vodstvom direktorjev je uspelo, da danes izdelujejo v tovarni kromov galun, natrijev sulfat, barjev sulfat, cinkov klorid, barvila za tekstilno industrijo, železove okside za emajlirano posodo itd. Zaradi velike potrebe po preparatih iz opija so v kemični tovarni začeli izdelovati tudi preparat »Panopin« (skupni opijski alkaloidi). Preparat je uspešno proizvedel tov. Grešak in so ga že leta 1948. izdelovali v večjih količinah. Ze 30. marca 1948 je bil tov. Grešak predlagan za nagrado, vendar je vsa stvar zapala.

Letos se je pokazala potreba po črni emajlirani barvi, ki jo moramo uvažati iz inozemstva. V Hrastniku so več mesecev poizkušali s proizvodnjo črne emajlirne barve, vendar niso mogli dobiti pravega črnega odtenka. Direktor tovarne se je poglobil tudi v ta postopek in s poizkusom uspel v 14 dneh. S tem proizvodom bo hrastniška kemična tovarna veliko pripomogla k nemotenemu obratovanju tovarne emajlirane posode v Celju, ki ji je črne barve za emajliranje senčnikov, robov na posodi itd. zmanjkalo, iz inozemstva pa je ni mogla dobiti. Barva je 15krat cenejša od inozemske in jo bomo lahko tudi izvažali.

LIPOVO CVETJE — VIR NAŠIH ČAJEV

Velikolistna lipa raste v mešanih listnatih gozdovih, zlasti v družbi z jeseni, javori in bresti. Precej je pa tudi nasajenih v parkih in drevoredih. Lipovo cvetje nabiramo, ko se začnejo cveti odpirati, to pa zato, ker se med sušenjem cvetje samo odpira. Nikakor pa ne smemo obrirati preveč razcevelega cvetja. Lipovo cvetje sušimo edinole na zravnem prostoru v senci — v čim tanjši plasti, da je čim prej suho in obdrži naravno svetlozeleno barvo in prijeten vonj. Lipovo cvetje trgamo izključno samo z drevesa, pri čemer se poslužujemo lestva. Nikakor pa ne smemo lomiti ali klestiti vej.

Prosimo vse nabiralec zdravilnih zelišč tudi množične organizacije, da podpro in organizirajo nabiranje lipovega cvetja, da bomo plan ne samo dosegli, ampak tudi presegli.

Vse informacije dobite pri kmetijskih zadrugah in pri trgovskem podjetju »Osoada«, Ljubljana, Prečna ulica 4.

Organizirajmo nabiranje polžev

Gesto za nabiranje polžev naj bo: Očistimo naše področje tržnih, vrtnih polžev. V tej sezoni se nam nudijo možnosti izpota polžev v neomejeni količini vse do preklita. Zato naj se priključijo k starnim nabiralec se novi. Stari nabiranci vedo, da to nabiranje nudi dober zaslužek. V letošnjem letu je v naši republikli še posebno mnogo polžev. Pri tem pripominjamo, da nabirajte samo odrasle polže, za katere imamo kupca, ostale manjše polže pa pustite, naj se dalje razvijajo na prostem, ker pridejo v poštev jeseni. Kot tržni polži se smatrajo taki, ki so veliki nad 3 cm in težki nad 18 gr. Taki polži so veliki kot orehi in večji.

Nabrane polže predvsemajmo in plačujejo vse kmetijske zadrge in farme polžev, in sicer: Podjetje »Stajerka« Brežice (kot zbirna in transportna baza), Rače farma, Otočec, Novo mesto, Drž. posestvo Dolenja vas pri Kočevju ž. p. Ribnica, Svinjogostvo Podbrezje ž. p. Naklo pri Kranju, Gosja farma Bočna pri Gornjem gradu ž. p. Smartno ob Paki, Mlekopromet Poljčane ž. p. Poljčane, Perutnina Ptuj, drž. posestvo Rače pri Mariboru ž. p. Rače, Perutnina Murska Sobota. Vsi navedeni prevzemajo tržne polže ob takojšnjem plačilu din 7.— za kg.

Priloga se, da pošljate polže direktno na podjetje »Stajerka« Brežice, ker se s tem izognemo nepotrebnim vmesnim stroškom. Vsa pojasnila daje Ministrstvo za državna posestva, Vilharjeva 33, Ljubljana.

